

Tooro Botanical Garden 2010.

In de eerste week van januari bracht ik een bezoek aan de TBG, ik was er al eerder door de tuinen gewandeld, maar toen geen mensen gezien. Ik had het boekje Guide to the Tooro Botanical Gardens intussen gekregen en gelezen. Zelfs met een heuse handtekening van de schrijver voorin: Quentin Meunier. Bij de receptie aan de noordkant van de tuinen staat een klein kantoor met een receptie-balie. Hier kun je ook thee (o.a. thee tegen malaria) en wat andere kruiden kopen. Er hangt een foto van Monique (uit België), die zo plots is overleden. Monique was erg betrokken bij de TBG en had een sterke voortrekkersrol en zat vol ideeën over hoe de tuin zich zou kunnen ontwikkelen.



Als je na de receptie de tuin inloopt, heb je een keus uit drie trails:

- *de **groene**: het Noord-Zuid pad, wat loopt door de bloementuin, het arboretum, de medicinale planten en eindigt bij de Zuid-uitgang.
- *de **rode**: de Leisure trail – deze is speciaal voor gasten om een goed beeld te krijgen van de tuin in z'n geheel; je kunt onderweg op een bankje zitten – in een boomhut klimmen en je komt door het wilde-bananen- en vogel-terrein.
- *de **blauwe**: dit is de educatie-route, speciaal voor scholieren – er staat informatie bij bomen, struiken en bloemen.



Ik had de rode route; ik liep dwars door veel (wilde) bananenplanten, bamboe en andere rietsoorten en –soms bloeiende- bomen. Ik vond het veel op elkaar lijken, maar wie weet heb ik niet goed gekeken. Er zijn her en der 'boomhutten' waarin je de omgeving kunt verkennen. Er kwamen relatief weinig vogels langs; althans op dat moment.

Ook geen andere belangstellende mensen/toeristen.

Wel schijnen er slangen en ratten te 'wonen' – ik zag nog een mooie kameleon zich verschuilen in een struik.



De TBG spreekt over drie categoriën activiteiten:

***Conservation * Education * Recreation + development**

Er is een gebied van 100 acres geleased van de National Forestry Authority.



De tweede keer trof ik Zaituni Abdalla aan in de tuin – vlak bij het huisje en winkeltje wat midden in de tuinen staat en waar ook de zaailingen staan en groente verbouwd wordt.

Zaituni is 28 jaar en heeft twee kinderen. Ze zegt van 8 tot 17 uur te werken op de tuinen. Ze verdient 60.000 shilling per maand – ze vindt het (te) weinig. Ze zegt dat de directeur, haar baas Godfrey, haar hoger loon had beloofd –vooral omdat ze hard werkt.

Ze werkt er al vier jaar. Volgens Zaituni vertrekken veel mensen na verloop van tijd omdat ze te weinig verdienen. Ze laat me de tuin zien, waar de stekjes staan – het ziet er keurig uit. Er groeit spinazie, sla, wortelen, courgettes, rode bieten, aubergines, peterselie, koriander, medicinale planten en nog veel meer – lokale

mensen kunnen dit kopen. Daarnaast is er een afdeling waar ze de groente en kruiden drogen –ook voor de verkoop- en er is een 'nursery'. Ze laat me alles met trots zien – ook het kleine winkeltje waar ze verschillende soorten thee en kruiden verkoopt – ze is er op dat moment helemaal op haar piere-eentje – iets later komt er nog een collega-werkster met haar kinderen langs. Die is heel verlegen, spreekt geen engels en verdwijnt weer gauw. Toch fijn om iemand te spreken die er al langer werkt en mij ook wat kan uitleggen. Bij aankomst was ze knoflook aan het pellen – wellicht voor de verkoop – ze ging er weer mee verder toen ik wegging.
Boukje

